

Handläggare
Elfwendahl, Magnus

Datum
2017-03-07

Diarienummer
KTN-2017-0063

Kulturnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Södra Gunsta, Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat yttrande avseende detaljplan för Södra Gunsta

Sammanfattning

Planförslaget för Södra Gunsta innebär i korthet att möjliggöra byggandet av ca 400 bostäder samt skolor, centrumfunktioner och parkytor. Platsens naturliga topografi och karaktärsdrag ska prägla områdets identitet. Området är idag obebyggt men del av en äldre kulturbygd. Planens norra del berör en utpekad kommunal kulturmiljö. Med korta avstånd, gång och cykelvägar, en stor park, lekpark, närhet till naturen samt förskolor och skola bedöms planförslaget ge ett område som tar väl hänsyn till barnperspektivet.

Ärendet

Plan- och byggnadsnämnden har beslutat sända ut ett detaljplaneförslag för Södra Gunsta. Eventuella synpunkter på förslaget ska vara nämnden tillhanda senast 10 mars 2017. Kulturnämnden har beviljats förlängd remisstid till 21 mars.

Planområdet är beläget ca en mil öster om Uppsala längs väg 281, direkt söder om bostadsområdet Bärby äng. Syftet med planläggningen är att möjliggöra ca 400 bostäder, skolor, centrumfunktioner och parkytor i ett läge nära Uppsala stad och i direkt anslutning till naturen. Området planeras med en variation av boendetyper och med en struktur där både en levande stadsgata och lugna grönområden ryms inom korta avstånd. Platsens naturliga topografi och karaktärsdrag ska prägla områdets identitet.

Södra Gunsta är ett mycket stort utvecklingsområde som kommer att planläggas och byggas ut i etapper under lång tid. I översiktsplan 2016 pekas Gunsta ut som en prioriterad tätort.

Detta innebär bland annat att orten ska vara basservice för tätorten och omgivande landsbygd med koncentration av bebyggelse, service samt bostäder i kollektivtrafiknära lägen. För Gunsta anges en utvecklingspotential på cirka 1 500 bostäder.

Området är idag obebyggt och är del av en äldre kulturbygd. Planens norra del berör en utpekad kommunal kulturmiljö. Dess värden är att området utgör en fornlämningsmiljö med omfattande boplotsområden från järnåldern. De fornlämningar som finns inom planområdet kan inte kombineras med den föreslagna exploateringen och kommer att tas bort.

Med korta avstånd, gång och cykelvägar, en stor park, lekpark, närhet till naturen samt förskolor och skola bedöms planläggningen ge ett område som tar väl hänsyn till barnperspektivet.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Planhandlingar finns att hämta på kommunens hemsida (www.uppsala.se). Klicka på: **Boende och trafik**, och därefter på **Stadsutveckling och planering** och klicka på **Detaljplaner**. Gå sedan till **se detaljplaner som är öppna för samråd eller granskning**. Klicka på **Södra Gunsta**. Sök sedan upp den planhandling du söker.

Handläggare
Elfwendahl, Magnus

Datum
2017-03-07

Diarienummer
KTN-2017-0063

Plan- och byggnadsnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Södra Gunsta, Uppsala kommun

PBN 2016-3135

Sammanfattning

Kulturnämnden anser att det är nödvändigt med underlag som beskriver allmänhetens och föreningslivets lokalbehov. Vidare att slå vakt om Funbobygdens historiska identitet genom att ta tillvara och utveckla det sociala kapital som kan härledas till bygdens rika historia. Fornlämningarna i området ska ses som en resurs som kan berika livsmiljön idag och i framtiden.

Kulturnämndens synpunkter

Allmänna

Social hållbarhet kräver långsiktig planering och eftertänksamt resursutnyttjande. I detta fall ska detaljplaneförslaget leda till att Södra Gunsta utvecklas med ny bebyggelse för bostäder och centrumverksamhet i ett läge nära Uppsala stad. Platsens naturliga topografi och karaktärsdrag ska prägla dess identitet. Kulturnämnden välkomnar planförslaget som ska medverka till att utveckla Södra Gunsta, men saknar i förslaget lagstadgad hänsyn till kulturmiljövärden och ett tydligt ställningstagande vad gäller de allmänna förutsättningarna för kultur och kulturaktiviteter i tätorten.

Kultur är en resurs för samhället som för människor framåt och den har betydelse för deras hälsa och välbefinnande. Allmän kultur ska ses som en självklar del av välfärden också i tätorterna och kommunen ska ge förutsättningar för många olika behov. Att utveckla en tätort där allmäncultur finns närvarande förutsätter kunskap om aktiviteterna samt deras lokalbehov. För att bedöma anspråken är det nödvändigt med underlag som beskriver allmänhetens och föreningslivets lokalbehov.

Det framgår inte hur förslaget slår vakt om och utvecklar Funbobygdens historiska identitet. Hur kompletterar, uppdaterar och förstärker förslaget det överbryggande sociala kapital som kan härledas till bygdens historia?

Nedan följer synpunkter på enskilda delar i detaljplaneförslaget

Områdesförutsättningar och förändringar

Kulturarv (sid 10)

Förslaget: De fornlämningar som finns inom planområdet kan inte kombineras med den föreslagna exploateringen. Att flytta fornlämningarna och stensträngarna bedöms därför nödvändigt för att ge plats åt den nya bebyggelsen

Kulturnämndens synpunkter: Nya tider fodrar nya förhållningssätt. Fornlämningar fascinerar människor. De kittlar medborgarnas fantasi och väcker engagemang. Kulturarvet är en gemensam tillgång och ansvaret för att skydda och vårda kulturmiljön delas av alla. Frågor som rör kulturmiljön är också nära förbundna med frågor som rör miljön. Människor vill uppleva vackra, historiska miljöer och lära sig mer om platser. Detta gäller även de som i framtiden bosätter sig i Södra Gunsta. Det är viktigt att planeringen tar hänsyn till områdets fornlämningar. De är en resurs som kan berika livsmiljön idag och i framtiden. Inriktningen i planeringsarbetet bör vara att skapa förutsättningar som bidrar till att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse.

Skolor och offentlig service (sid 23)

Förslaget: I Funboområdet finns fyra förskolor och en grundskola. Det finns även en kyrka i området. Övrig service finns i Uppsala stad... När området exploateras ska även möjliggöras för skolor på tre platser.

Kulturnämndens synpunkter: En väl utbyggd social infrastruktur omfattar inte bara skolor utan även lokaler för kulturverksamhet och barn- och ungas fria tid. Uppsalas kulturpolitik syftar till att främja människors bildningssträvanden och eget skapande. Det fortsatta programarbetet behöver klargöra behovet av särskilda lokaler som möjliggör allas tillgång till ett kulturliv med kvalitet och mångfald hos olika brukare. Möjligheten till samlokalisering med andra intressen behöver studeras vidare i programarbetet.

Sociala aspekter

Barnperspektiv (sid 44)

Förslaget: Med korta avstånd, gång och cykelvägar, en stor park, lekpark, närhet till naturen samt förskolor och skola bedöms planläggningen ge ett område som tar väl hänsyn till barnperspektivet.

Kulturnämndens synpunkter: Kulturnämnden välkomnar åtgärderna, men anser att förslaget inte automatisk leder till goda miljöer för barn och unga. Behovet av lokaler för barn och ungas fria tid behöver beaktas och möjlighet till samlokalisering med andra verksamheter bör studeras vidare tillsammans med kulturförvaltningen.

Kulturnämnden

Peter Gustavsson
Ordförande

Ingela Åberg
Nämndsekreterare